

Projekt

z dnia 17 grudnia 2024 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIASTA KOBYŁKA**

z dnia 2024 r.

w sprawie rozpatrzenia skargi

Na podstawie art. 18b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.) oraz art. 229 pkt 3 i art. 237 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572) uchwała się, co następuje:

§ 1. Uznaje się za bezzasadną skargę z dnia 26.07.2024 r., przekazaną zgodnie z właściwością przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej do Rady Miasta Kobyłka (data wpływu do Urzędu Miasta Kobyłka to: 25.10.2024 r.), znak sprawy: **BRM.1510.6.2024**, na działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kobyłce, z przyczyn wskazanych w uzasadnieniu przedmiotowej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącej Rady Miasta, zobowiązując Przewodniczącą do zawiadomienia skarżącej o sposobie rozpatrzenia skargi.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Miasta
Kobyłka

Sylwia Jaźwińska

SPRAWDZONO POD WZGLĘDEM
FORMALNO - PRAWNYM

Żaneta Bartończak
RADCA PRAWNY

Uzasadnienie

Dnia 25 października 2024 r. do Rady Miasta Kobyłka Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej przekazało zgodnie z właściwością skargę mieszkańca na działanie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kobyłce. Skarga dotyczy nieprawidłowości w procesie przydzielenia opiekuna społecznego.

Zgodnie z art. 18b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, Rada Gminy rozpatruje skargi na działanie wójta i gminnych jednostek organizacyjnych, wnioski oraz petycje składane przez obywateli, w tym celu powołuje Komisję Skarg, Wniosków i Petycji.

Przewodnicząca Rady Miasta Kobyłka skierowała wniosek do rozpatrzenia przez Komisję Skarg, Wniosków i Petycji, która na posiedzeniu zapoznała się ze skargą i zwróciła się na piśmie do kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Kobyłce o zajęcie stanowiska w sprawie.

Z uzyskanych od Kierownika OPS wyjaśnień wynika, że Skarżąca jest córką mieszkanki Kobyłki, która od stycznia 2019 r. jest objęta wsparciem w formie usług opiekuńczych i pracy socjalnej OPS w Kobyłce. Mieszkanca prowadzi samodzielne gospodarstwo domowe i na dzień objęcia opieką przez OPS nie utrzymywała kontaktów ze swoimi córkami. Wniosek o wsparcie złożyła sama zainteresowana w związku z urazem, który uniemożliwił jej samodzielne wykonywanie niezbędnych czynności domowych.

Przyznanie świadczeń zostało poprzedzone stosownym wywiadem środowiskowym w miejscu zamieszkania zainteresowanej i zebraniem niezbędnej dokumentacji, w tym oświadczeń majątkowych i zaświadczeń o dochodach. Usługi opiekuńcze zostały przyznane decyzją w wymiarze i zakresie ustalonym z samą zainteresowaną.

Mieszkanca do chwili obecnej korzysta ze wsparcia usługowego finansowanego w ramach Programu Opieka 75+ i nie ponosi z tego tytułu kosztów. Realizacja przyznanych świadczeń jest weryfikowana środowiskowymi wywiadami kontrolnymi co 6 miesięcy oraz sytuacja życiowa beneficjentki jest monitorowana na bieżąco. Co należy podkreślić, mieszkanka jest osobą o pełnej zdolności do czynności prawnych. Według wiedzy pracowników OPS nie istnieją przesłanki do kwestionowania jej zdrowia psychicznego, ponieważ nie posiada ona specjalnych orzeczeń w tym zakresie. Ponadto, podczas spotkań z pracownikami OPS wypowiedzi mieszkanki nie wykazywały braku logiki czy niezrozumienia czasoprzestrzeni. W związku z powyższym pracownik OPS nie widział konieczności przeprowadzenia wywiadu środowiskowego w obecności jakichkolwiek osób trzecich, innych niż sama zainteresowana.

W trakcie pierwszego wywiadu środowiskowego matka skarżącej opowiedziała pracownikom socjalnym o trudnej sytuacji rodzinnej, w tym podkreślała, że nie życzy sobie kontaktu z córkami, z którymi jest w konflikcie z uwagi na sytuację majątkową. Wskazywała, że w przypadku konieczności przeprowadzenia wywiadu środowiskowego ze skarżącą, będzie chciała zrezygnować z pomocy oferowanej przez OPS Kobyłka. Mając na uwadze dobro zainteresowanej, która wymagała wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, pracownicy OPS odstąpili od fakultatywnego wywiadu środowiskowego z krewnymi zainteresowanej.

Sytuacja uległa zmianie w sierpniu 2021 r., gdy matka skarżącej wyraziła zgodę na kontakt z jedną z córek, która zamieszkuje poza Kobyłką. Druga córka, tj. skarżąca w dalszym ciągu nie została upoważniona przez matkę, aby otrzymywać jakiegokolwiek informacje na temat świadczonych na jej rzecz usług opiekuńczych przez OPS. Z informacji udzielonych przez Kierownika OPS wynika także, że skarżąca mieszka w sąsiedztwie matki i miała świadomość świadczonych na jej rzecz usług socjalnych, a mimo to sprawą zainteresowała się dopiero w czerwcu 2024 r.

Zgodnie z art. 50 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej: „Osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych”. Zgodnie z ust. 3: „Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem”.

Zasady postępowania pracowników OPS zostały uregulowane w art. 100 ustawy o pomocy społecznej, który wskazuje, że: „W postępowaniu w sprawie świadczeń z pomocy społecznej należy kierować się przede wszystkim dobrem osób korzystających z pomocy społecznej i ochroną ich dóbr osobistych. W szczególności nie należy podawać do wiadomości publicznej nazwisk osób korzystających z pomocy społecznej oraz rodzaju i zakresu przyznanego świadczenia”. Dodatkowo art. 103 ust. 1 przewiduje możliwość ustalenia w drodze

umowy przez Kierownika z małżonkiem, zstępnym lub wstępnymi wysokość świadczonej przez nich pomocy na rzecz osoby ubiegającej się o przyznanie świadczeń. Jest to jednak uprawnienie, a nie obowiązek organu.

Procedura przyznania świadczeń z zakresu pomocy społecznej została wskazana w art. 102 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej: „**Świadczenia z pomocy społecznej są udzielane na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego albo innej osoby, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego**” oraz w art. 106 ust. 1: „**Przyznanie świadczeń z pomocy społecznej następuje w formie decyzji administracyjnej**”.

Regulacja odnośnie do rodzinnego wywiadu środowiskowego w stosunku do którego zastrzeżenia zgłosiła skarżąca znajduje się w art. 107 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej: „**Rodzinny wywiad środowiskowy przeprowadza się u osób i rodzin korzystających lub ubiegających się o świadczenia z pomocy społecznej w celu ustalenia ich sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej [...]**”. Dodatkowo kwestie wywiadu środowiskowego zostały opisane w rozporządzeniu ministra rodziny i polityki społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego („**Rozporządzenie**”). Zgodnie z § 4 Rozporządzenia: „**1. Pracownik socjalny, przeprowadzając wywiad, bierze pod uwagę indywidualne cechy, sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową osoby samotnie gospodarującej lub osób w rodzinie, mogące mieć wpływ na rodzaj i zakres przyznawanej im pomocy. 2. W ramach przeprowadzonego wywiadu pracownik socjalny dokonuje analizy i diagnozy sytuacji danej osoby lub rodziny i formułuje wnioski z nich wynikające, stanowiące podstawę planowania pomocy**”.

Przepisy nie wyznaczają ścisłego kręgu osób, z którymi przeprowadza się wywiad środowiskowy. Ze względu na jego cel i zakres przedmiotowy osobą najważniejszą dla wywiadu jest niewątpliwie wnioskodawca. Jest to osoba, w której interesie toczy się postępowanie o przyznanie świadczenia, zatem przeprowadzenie z nią wywiadu uzasadnione jest nie tylko zebraniem materiału dowodowego, ale również czynnym udziałem strony w postępowaniu.

Po zbadaniu przedmiotowej sprawy i dogłębnej analizie zebranego materiału dowodowego, wynika że przy przyznaniu świadczeń pracownicy OPS Kobyłka kierowali się zasadami etyki zawodowej, zasadą dobra osoby, na rzecz której przyznawane są świadczenia, jej godności oraz prawa do samostanowienia. Pracownicy OPS dołożyli wszelkiej staranności wymaganej w zakresie zachowania tajemnicy informacji uzyskanych w toku czynności zawodowych.

Mając na uwadze powyższe należy wskazać, że pracownicy OPS nie mieli obowiązku informowania skarżącej o przydzieleniu świadczeń przez OPS w Kobyłce na rzecz beneficjentki, czy też o podjęciu na jej rzecz jakiegokolwiek działań. Tym samym na gruncie przedmiotowej sprawy nie ma mowy o zatajaniu jakichkolwiek informacji, a jedynie o ochronie danych szczególnie wrażliwych, do czego OPS jest zobowiązany na mocy przepisów prawa. Udzielenie świadczeń na rzecz mieszkanki odbyło się z poszanowaniem jej woli oraz prywatności, bez ingerowania w kwestie prywatnych konfliktów rodzinnych.

Biorąc pod uwagę powyższą skargę należało uznać za bezzasadną.